

คนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย: ความเป็นมา สถานภาพ และการดำรงอยู่*

THE SIAMESE IN PERLIS MALAYSIA: BACKGROUND STATUS AND MAINTAINING

สิริอร จุลทรัพย์

Sirion Jullasap

บุญเชิด หนูอิม

Booncherd Nooaim

มหาวิทยาลัยบูรพา

Burapha University, Thailand

E-mail: puifai_sirion@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย 2) ศึกษาสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครองของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย และ 3) ศึกษาการดำรงอยู่ของความเป็นไทยของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย ข้อเสนอพื้นฐานมีอย่างหลากหลาย ทั้งการตั้งถิ่นฐานอยู่แต่เดิม การตั้งถิ่นฐานเพราะการเคลื่อนกองทัพตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา การตั้งถิ่นฐานจากเหตุปัจจัยทางรัฐศาสตร์และยุทธศาสตร์สมัยโบราณ การย้ายถิ่นเข้าไปหาที่ทำมาหากินของคนไทยจากประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามมีคนสยามอาศัยอยู่ในพื้นที่นี้เป็นจำนวนมากแล้ว

2. สถานภาพของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย มีสถานภาพเป็นคนสัญชาติมาเลเซีย เชื้อสายไทย นับถือศาสนาพุทธ ชาวสยามจึงถือเป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซียที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายมลายู นับถือศาสนาอิสลาม สถานภาพทางสังคมของคนสยาม ได้รับความเสมอภาคและเท่าเทียมกับคนเชื้อสายอื่น ๆ ในประเทศมาเลเซีย ได้รับสิทธิในการนับถือศาสนา สิทธิในการมีส่วนร่วมด้านการเมือง สถานภาพของคนสยามที่มีต่อชุมชนคนสยามในรัฐปะลิส มีสถานภาพในการสร้างความปกติสุขและความสามัคคีปรองดอง

* Received 9 October 2019; Revised 20 January 2020; Accepted 21 January 2020

สถานภาพของคนสยามที่มีต่อศาสนา คนสยามในรัฐปะลิส นับถือศาสนาพุทธ จึงมีวัดและพระสงฆ์เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน สถานภาพทางเศรษฐกิจ ในสมัยก่อนคนสยามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ในปัจจุบันเมื่อการศึกษาเข้ามามีบทบาทสำคัญ เยาวชนคนสยามรุ่นใหม่จึงนิยมประกอบอาชีพรับราชการ พนักงานบริษัทเอกชน เริ่มมีการเข้าไปทำงานในสังคมเมืองหลวง สถานภาพทางการเมืองและการปกครอง คนสยามมีความสัมพันธ์กับการเมือง การปกครองนอกเหนือจากการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ยังมีคนสยามในรัฐปะลิสได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับการเมืองการปกครอง ซึ่งปรากฏอยู่ทั้งในระดับชาติ ระดับรัฐ และระดับท้องถิ่น

3. การดำรงอยู่ของความเป็นไทยของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย ที่เห็นเด่นชัดที่สุด คือด้านศาสนา ประเพณี พิธีกรรมและความเชื่อ ด้านศาสนา คนสยามยังคงนับถือศาสนาพุทธ และยังคงยึดหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเป็นแกนหลักในการดำเนินชีวิตสำหรับประเพณี พิธีกรรมที่คนสยามยังคงยึดถือปฏิบัติโดยส่วนใหญ่จะมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับพุทธศาสนา เช่น ประเพณีวันลอยกระทง พิธีกรรมโนราโรงครู เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องและคล้ายคลึงกับประเพณีของคนไทยท้องถิ่นได้ ในประเทศไทย และอีกสิ่งหนึ่งที่ยังคงเห็นการดำรงอยู่ คือ วัฒนันทนาการและการเล่นของเด็ก คนสยามในรัฐปะลิสมีวิถีนันทนาการเช่นเดียวกับคนสยามในรัฐอื่น ๆ และคนไทยท้องถิ่นได้ เช่น การนิยมนวดหนังตะลุง นิยมการละเล่นพื้นบ้าน และค่านิยมของคนสยามในรัฐปะลิส ยังคงมีค่านิยมในความรักและศรัทธาในสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย และค่านิยมในการใช้ภาษาไทย สิ่งดังกล่าวยังคงพบเห็นได้โดยทั่วไปในสังคมคนสยามในรัฐปะลิสในปัจจุบัน

คำสำคัญ: คนสยามในรัฐปะลิส, ความเป็นมา, สถานภาพ, การดำรงอยู่

Abstract

The purpose of this research is to 1) study the history of Siamese people in Perlis, Malaysia. 2) study the social, economic, political and administrative status of the Siamese people in Perlis, Malaysia. 3) study the living culture of Siamese people in Perlis, Malaysia. This is a qualitative research

Result:

1. There are many histories and assumptions of Siamese people in Perlis state of Malaysia. Previous settlement and the movement of settlement due to the military since the Ayutthaya period. The settlements were based on ancient political and strategic factors, the migration of Thai people from Thailand. However, there were many Siamese people living in the area.

2. The social status of Siamese people in Perlis state of Malaysia has a status of Malaysian nationality, Thai origin, and follow Buddhism. Siamese people are considered to be a minority living in Malaysia, where the majority of the people are Islam and Malay race. For the social status of Siamese people, they received the right and equality with other races of Malaysia. They granted religious and political participation right. The social status of Siamese people and the community in Perlis is creating happiness and harmony. Status of Siamese people towards religion, Siamese people in Perlis state is Buddhist. They have temples and monks to worship their spirituals. In the past, most Siamese were working in agriculture. Nowadays education has come into an important role. Young people of the new generation of Siam are employed as governmental and company services. People starting to join and work in the city. Political and status of the Siamese have a relationship with politics and government including the right to vote. There are still Siamese people in Perlis state involved in politics and government, which appears at both the national, state and local levels.

3. The Maintaining of Siamese people in Perlis state of Malaysia. The most apparent is the religion, traditions, rituals, and beliefs. Siamese are still Buddhists and adheres to the Lord Buddha as the core of living. For tradition, most of the rituals that the Siamese continue to practice are linked to Buddhism, such as the tradition of Loy Krathong festival Nora Rong Khru ritual, etc. Traditional are mostly related and similar to the traditions of the southern Thai people in Thailand. Also, children's recreation and play are similar. Siamese people in Perlis have the same leisure as Siamese people in other states, and local Thai people in the southern area, such as shadow play, and popular folk games of Siamese people in Perlis state. There are values of love and faith in the Thai monarchy, and values in using Thai language. Such things are still commonly seen in the Siamese society of Perlis.

Keywords: Siamese People In Perlis State, Background, Status, Maintaining

บทนำ

ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากมีประชากรที่ประกอบไปด้วยกลุ่มชนหลายเชื้อชาติ หลายเผ่าพันธุ์อาศัยอยู่ร่วมกัน จำแนกตาม

เชื้อชาติต่าง ๆ ได้ตั้งนี้ มลายูร้อยละ 58 จีนร้อยละ 26 อินเดียร้อยละ 7 และเชื้อชาติอื่น ๆ ร้อยละ 9 ในกลุ่มเชื้อชาติอื่น ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มชนประมาณ 30 กลุ่ม มีประชากรที่เป็นชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยอยู่ประมาณ 80,000 คน (อ้างศักดิ์ อายุวัฒนะ, 2547) คนไทยเหล่านี้ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในรัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะในรัฐเกดะห์ (ไทรบุรี) ประจันตัน ปะลิสและตรังกานู ซึ่งเป็นดินแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยและเคยเป็นหัวเมืองในปกครองของราชอาณาจักรสยามมาก่อน

การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์พยายามรักษาอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของตน อันได้แก่ ภาษา การแต่งกาย อาหารการกิน ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ฯลฯ แม้บางกลุ่มชาติพันธุ์พยายามกีดกันวัฒนธรรมและบทบาทของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นออกไป แต่ก็ไม่สามารถทำได้ ยังคงปรากฏการผสมผสานทางวัฒนธรรมทั้งโดยตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ เช่น การหยิบยืมคำในภาษาต่างชาติพันธุ์ การเอาแบบอย่างวิถีค่านิยมในความขยันขันแข็งของกลุ่มชาติพันธุ์จีน การนุ่งผ้าปาเต๊ะของสตรีชาวสยาม เป็นต้น วิถีชีวิตของชาวสยามในประเทศมาเลเซียก็เช่นเดียวกันที่มีการผสมผสานทางวัฒนธรรมจากต่างกลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานใกล้ชิดกัน และยังมีการผสมผสานผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ อันเป็นลักษณะที่สืบทอดมานับตั้งแต่สมัยอาณานิคม กล่าวคือ ภายใต้การปกครองของอังกฤษที่ดำเนิน “นโยบายแบ่งแยกและปกครอง” (Divide and Rule) สนับสนุนแต่ละเชื้อชาติมีบทบาทและภาระหน้าที่ที่แตกต่างกัน เช่น บทบาทและกิจกรรมทางการเมืองเป็นของชาวมลายู บทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นของชาวจีน กิจกรรมเศรษฐกิจและสังคมในฐานะผู้ใช้แรงงานและบทบาททางภาคการเกษตรเป็นของชนเชื้อสายอินเดีย ส่งผลให้เกิดการแบ่งกลุ่มในสังคมมาเลเซียและก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของแต่ละเชื้อชาติในสังคมมาเลเซีย โดยเฉพาะภายหลังจากที่อังกฤษได้มอบเอกราชคืนให้แก่สหพันธ์มาลายาใน พ.ศ. 2500 (ค.ศ. 1957) ชนพื้นเมืองมลายู (Orang Melayu) ซึ่งกลายเป็นกลุ่มที่ครองอำนาจทางการเมืองมีสิทธิเหนือชนเชื้อชาติอื่น ๆ ในฐานะที่เป็นภูมิบุตร (Son of the Soil หรือ Bumiputras) (คำณวน นวลสนอง, 2546)

ในบรรดาชนเชื้อชาติต่าง ๆ คนสยามเป็นชนกลุ่มน้อยเชื้อชาติหนึ่ง ซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย อันประกอบด้วย รัฐปะลิส รัฐเกดะห์ (ไทรบุรี) รัฐประจันตัน และรัฐ ตรังกานู เป็นพื้นที่ที่มีความเกี่ยวพันทางประวัติศาสตร์กับดินแดนไทยโดยเฉพาะในแถบพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาอย่างยาวนาน ทั้งเคยอยู่ภายใต้อำนาจและอิทธิพลของรัฐไทยในบางยุคสมัย ดังนั้น ประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างของไทย และประชาชนในรัฐมลายูทางตอนเหนือของมาเลเซียจึงมีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด มีความผูกพันทางประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม มีการไปมาหาสู่กันอยู่เสมอ ดังคำกล่าวที่ว่า “...คนสยามในมาเลเซีย เกิดมาหนึ่งชาติต้องเดินทางไปบวชที่พระบรมธาตุเมืองนคร...”

ปัจจุบันแม้จะปรากฏว่าคนสยามจะเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งที่มีสิทธิไม่เท่าเทียมกับ ภูมิบุตรหรือชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายูโดยทั่วไปในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศมาเลเซีย เช่น การถูกกลั่นแกล้งสิทธิในการครอบครองหรือซื้อขายที่ดิน ถูกกีดกันสิทธิในการศึกษา สิทธิในการประกอบอาชีพ หรือแม้แต่สิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศ แต่หากพิจารณาในมิติประวัติศาสตร์ คนสยามเหล่านี้น่าจะมีบทบาทรวมถึงกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคมที่น่าสนใจ ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองและส่วนหนึ่งของสังคมมาเลเซียขณะเดียวกันก็เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะตน (นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต, 2550)

จากประเด็นดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง “คนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย: ความเป็นมา สถานภาพ และการดำรงอยู่” ทั้งนี้เพื่อศึกษาความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ สถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง และศึกษาการดำรงอยู่ของความเป็นไทยของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย เนื่องจากเป็นรัฐที่มีคนสยามอาศัยอยู่ ตลอดจนการคงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณีเช่นเดียวกันกับประเทศไทยอย่างเคร่งครัด จากการศึกษาในครั้งนี้นอกจากจะทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซียแล้ว ยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในวงวิชาการที่อาจก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อรัฐบาลไทยและรัฐบาลมาเลเซีย ในแง่ของการนำองค์ความรู้ดังกล่าวมากระชับความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรม และการสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการเขตพื้นที่ชายแดน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย
2. ศึกษาสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครองของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย
3. ศึกษาการดำรงอยู่ของความเป็นไทยของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย: ความเป็นมา สถานภาพ และการดำรงอยู่ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยค้นคว้าและรวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการศึกษาภาคสนาม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยผ่านกระบวนการดังต่อไปนี้

1. วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิจัยเอกสาร

ผู้วิจัยจะทำการสำรวจเอกสาร บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ หรือวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ใช้กำหนดทิศทางในการวิจัย จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดศูนย์

มานุษยวิทยา หอสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นต้น

2. การศึกษาภาคสนาม

2.1 ลงพื้นที่เข้าไปติดต่อบุคคล และผู้นำชุมชน ในชุมชนคนสยามในรัฐปะลิส
บ้านทุ่งตง บ้านยาหวี บ้านควนมุสั้ง บ้านกูบังติฆา

2.2 ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ เช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน
ผู้อาวุโส และกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะลึก (Indepth Interview) ครอบครัวคนสยามในรัฐปะลิส 4
ครอบครัว ดังนี้ ครอบครัวแสงสุริยา บ้านทุ่งตง เขตจุปัง, ครอบครัวพรหมประสิทธิ์ บ้านยาหวี
เขตอะเหรา, ครอบครัวละอองแก้ว บ้านควนมุสั้ง เขตจุปัง และครอบครัวขุนพิทักษ์ บ้านกูบัง
ติฆา เขตจุปัง รัฐปะลิส

2.3 เข้าสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ทั้งแบบ
เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเข้าร่วมประเพณีทางศาสนา เข้าร่วมพิธีกรรมโนราโรง
ครู

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต และนำข้อมูลนั้นมาตรวจสอบ
แบบสามเส้า (Data Triangulation) โดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่
แตกต่างกัน รวมทั้งใช้วิธีการสังเกตควบคู่ไปกับการซักถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากที่สุด
แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดที่ตั้งไว้ โดยการ
วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปเป็นรายงานการวิจัย

4. นำเสนอใช้วิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1.ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย

ข้อสันนิษฐานในความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐานของคนสยาม ในรัฐปะลิส
สมัยอย่างหลากหลาย ทั้งการตั้งถิ่นฐานอยู่แต่เดิมก่อนไทยเสียดินแดนในรัฐตอนเหนือของ
มาเลเซียให้แก่อังกฤษ การตั้งถิ่นฐานเพราะการเคลื่อนกองทัพตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา การตั้ง
ถิ่นฐานจากเหตุปัจจัยทางรัฐศาสตร์และยุทธศาสตร์สมัยโบราณ การย้ายถิ่นเข้าไปหาที่ทำมาหา
กินของคนไทยจากประเทศไทย โดยสรุปคนสยามเข้ามาตั้งถิ่นฐานในรัฐปะลิสตั้งแต่เมื่อไรไม่
ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่จากการประมวลข้อมูลด้านต่าง ๆ พบว่า คนสยามในรัฐปะลิสเริ่มต้น
รกรากถิ่นฐานมาตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ.2400

คนสยามในรัฐปะลิส อาศัยอยู่รวมกันเป็นชุมชนใหญ่ มีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน
และจะแยกตัวออกมาต่างหากจากชุมชนชาวมลายู ทั้งนี้เป็นเพราะการจับจองพื้นที่ของบรรพ

บุรุษในอดีตที่สืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่นและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของชุมชน ซึ่งแหล่งอาศัยของคนสยามกระจายอยู่ในหลายเขตของรัฐปะลิส โดยเขตที่มีผู้อาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดคือเขตจูปิง

2. สถานภาพของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง

สถานภาพของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย มีทั้งสถานภาพการเป็นพลเมืองของประเทศมาเลเซีย และสถานภาพความเป็นคนในกลุ่มชาติพันธุ์สยามซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยในรัฐปะลิส สถานภาพของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย สามารถแบ่งออกได้เป็นสถานภาพทางสังคม สถานภาพเศรษฐกิจ สถานภาพทางการเมืองและการปกครอง

2.1 สถานภาพทางสังคม ครอบครัวถือว่าเป็นหน่วยแรกสุดในชีวิตมนุษย์ เป็นหน่วยผลิตสร้างชีวิตมนุษย์ ครอบครัวจึงนับเป็นหน่วยสำคัญหน่วยแรกที่จะสามารถเข้าใจการดำเนินชีวิตและการดำรงอยู่ของคน เพราะครอบครัวมีหน้าที่อบรมสั่งสอนสมาชิกใหม่ในครอบครัวซึ่งจะต้องเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นหน่วยสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา ดังจะเห็นได้จากการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสอนภาษาไทย เพื่อเรียนรู้ภาษามลายู ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งคนสยามในปัจจุบันก็ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพื่อบุตรหลานจะได้มีชีวิต หน้าที่การงานที่ดี

สถานภาพของคนสยามที่มีต่อชุมชนคนสยามในรัฐปะลิส มีสถานภาพในการสร้างความปกติสุขและความสามัคคีปรองดอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นภาพผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม ประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ในชุมชนที่มีการจัดอย่างต่อเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนเป็นอย่างดี ทั้งการให้ความช่วยเหลือ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันโดยไม่ต้องออกปากหรือร้องขอ เช่น งานบวช งานแต่ง งานศพ งานบุญ คนในชุมชนก็มักจะไปร่วมเสมอโดยไม่ต้องบอกกล่าวกันแต่อย่างใด

สถานภาพของคนสยามที่มีต่อศาสนา คนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย นับถือศาสนาพุทธ จึงมีวัดและพระสงฆ์เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน อีกทั้งเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้และการประกอบกิจกรรมของส่วนรวม ดังนั้นวัดจึงเปรียบเสมือนตัวแทนของคนสยาม เพราะที่ใดมีวัดที่นั่นย่อมมีคนสยามอยู่เสมอ จึงอาจกล่าวได้ว่าสถาบันศาสนาในรัฐ ปะลิสถือเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ว่าจะเป็นศูนย์การสอนธรรมศึกษา สอนภาษาไทยให้แก่เยาวชนคนสยาม รวมทั้งเป็นผู้นำในการประกอบศาสนกิจให้แก่ชุมชนอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาไทยให้แก่เยาวชนถือเป็นเรื่องการเสียสละ เพราะนอกจากจะไม่มีค่าตอบแทนแล้ว ยังต้องเสียสละเวลาและทรัพย์สินส่วนตัว เพื่อสร้างจิตสำนึกของความเป็นสยามให้แก่เยาวชนอีกด้วย

2.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจ ปัจจัยการดำรงชีวิตของสยามในรัฐปะลิส ในปัจจัย 4 ทั้งด้านอาหาร ด้านที่อยู่อาศัย ด้านเครื่องนุ่งห่มและด้านการรักษาโรค คนสยามในรัฐปะลิส สามารถปรับตัวและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข สงบ ด้วยการปรับตัวและผสมผสานปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต 4 ปัจจัย

คนสยามในรัฐปะลิสอยู่ในสถานะผู้ผลิตชั้นปฐมภูมิ นั่นคือคนสยามส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรรายย่อย ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ ทั้งนี้การปลูกพืชแต่ละชนิดก็จะขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศของแต่ละพื้นที่ ด้านธุรกิจการค้ามีคนสยามจำนวนน้อยที่ประกอบอาชีพทางด้านนี้ นอกจากนี้คนสยามในรัฐปะลิสมักนิยมประกอบอาชีพเป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากภูมิประเทศด้านพื้นที่ของรัฐปะลิสส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งอุตสาหกรรมทั้งสิ้น ส่วนคนรุ่นใหม่ต่างมุ่งหน้าสู่เมืองใหญ่เพื่อทำงานในบริษัทห้างร้านต่าง ๆ

2.3 สถานภาพทางการเมืองและการปกครอง คนสยามมีความสัมพันธ์กับการเมืองการปกครองนอกเหนือจากการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ยังมีคนสยามในรัฐปะลิสได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับการเมืองการปกครอง ซึ่งปรากฏอยู่ทั้งในระดับชาติ ระดับรัฐ และระดับท้องถิ่น

สถานภาพทางการเมืองการปกครองในระดับชาติและระดับรัฐนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขของสิทธิ เสรีภาพตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญและนโยบายของรัฐ กล่าวคือการแสดงออกซึ่งสิทธิในการสมัครดำรงตำแหน่งทางการเมือง สิทธิในการใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและการแสดงออกซึ่งสิทธิในการสมัครเป็นสมาชิกของกลุ่มการเมืองต่าง ๆ นอกจากนี้ พบว่าการดำรงอยู่ในตำแหน่งทางการเมืองของคนสยามปรากฏในการดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก ดังกรณีของคุณเจริญ อินทราชาติ คุณ ชิว ชุน ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานสมาคมไทย-มาเลเซีย และดาโต๊ะ บัญสม สุวรรณณิ วุฒิสมาชิกคนสยามในปัจจุบัน ถือเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแสดงออกทางชาติพันธุ์หรือการรวมกลุ่มเพื่อรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

สถานภาพทางการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น มีลักษณะเช่นเดียวกับระดับชาติและระดับรัฐ กล่าวคือ เป็นไปตามสิทธิที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไรก็ตาม การแสดงออกซึ่งการเมืองการปกครองของคนสยามในระดับท้องถิ่นปรากฏชัดเจนกว่าระดับชาติ ทั้งนี้ เป็นเพราะการปกครองระดับท้องถิ่นของรัฐปะลิส กรณี ชุมชนหมู่บ้าน และตำบลได้ให้สิทธิชุมชนในการปกครองกำกับดูแลกันเองภายในชุมชน (แม้ว่า การดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหรือ กำนัน จะต้องได้รับการคัดเลือกและความเห็นชอบจากสภาการเมือง) ดังนั้น จึงพบว่าหมู่บ้านชุมชนคนสยามในทุกพื้นที่ที่มีผู้ใหญ่บ้านเป็นคนเชื้อสายสยาม

3. การดำรงอยู่ของความเป็นไทยของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย

การศึกษาถึงการดำรงอยู่ของวิถีชีวิตมนุษย์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เข้าใจถึงสภาพวิถีชีวิตมนุษย์กลุ่มนั้น ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับวิถีทางในการดำเนินชีวิต ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่สืบทอดกันมา

3.1 วิทยาศาสตร์ ประเพณีและพิธีกรรม

ศาสนา ประเพณี พิธีกรรมและความเชื่อได้รับการสืบทอดจากบรรพบุรุษ จากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งถ่ายทอดสืบสานกันมา โดยมีศาสนาพุทธเป็นแกนหลักของวิถีชีวิตคนสยาม ในรัฐปะลิส ประเพณี พิธีกรรมจะเกี่ยวข้องและคล้ายคลึงกันกับประเพณีของคนไทยท้องถิ่นได้ในประเทศไทย

คนสยามในรัฐปะลิสส่วนใหญ่จะนับถือพระพุทธศาสนา มาตั้งแต่การตั้งถิ่นฐานในยุคแรกๆ และดำรงสืบทอดมาจนปัจจุบัน พระพุทธศาสนาจึงเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวคนสยามให้เป็นกลุ่มก้อนเดียวกัน เพราะทุกชุมชนจะมีวัดทางพระพุทธศาสนาเป็นกระบวนการทางสังคมเพื่อการดำรงและสืบสานความเป็นไทยของคนสยามที่อาศัยอยู่ในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย ยังเป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมทั่วไปของคนสยาม กิจกรรมทางศาสนาที่สำคัญ เช่น ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา เป็นต้น ซึ่งการที่คนสยามเหล่านี้ร่วมกันทำกิจกรรมตามศาสนาและกิจกรรมตามประเพณี ย่อมเป็นการสร้างความรักความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นความผูกพันของคนสยามด้วยกัน ให้รู้สึกมีความสำนึกร่วมเป็นกลุ่มพวกเดียวกันที่จะต้องปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา และจากการปฏิบัติกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาดังกล่าวมาล้วนเป็นกระบวนการทางสังคมที่แสดงให้เห็นว่าพุทธศาสนาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำรงอยู่ของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย

3.2 วิถีนันทนาการและการเล่นของเด็ก

คนสยามในรัฐปะลิสมีวิธีการพักผ่อนนันทนาการเช่นเดียวกับคนสยามในรัฐอื่น ๆ และคนไทยท้องถิ่นได้ ยังพบเด็กเยาวชนเล่นการละเล่นพื้นบ้าน ถึงแม้ในวิถีชีวิตปัจจุบันที่มีระบบการสื่อสารที่รวดเร็วทันสมัย การใช้ Internet เพื่อความบันเทิงทั้ง ภาพยนตร์ ดนตรี ก็สามารถทำได้โดยง่าย แต่จะพบในกลุ่มเยาวชนคนสมัยใหม่ ในขณะที่คนรุ่นพ่อแม่ ยังพบการดูหนังตะลุง การเล่นดนตรีไทย นอกเหนือจากการฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่องโทรทัศน์จากประเทศไทย ที่ในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นรัฐเดียวที่สามารถรับสัญญาณได้ชัดเจนที่สุดจากทุกรัฐที่มีคนสยามอาศัยอยู่

3.3 ค่านิยมของคนสยามในรัฐปะลิส

คนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย มีความเชื่อ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมในความรักและศรัทธาในสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย และค่านิยมในการใช้ภาษาไทย คล้ายคลึงกับคนไทย ในภาคใต้ ของประเทศไทย นั่นคือมีความเชื่อเกี่ยวผีบรรพบุรุษหรือปู่ย่าตายาย หรือความเชื่อเกี่ยวกับเทวดา เทพเจ้า ซึ่งล้วนแต่เป็นความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา

ความเชื่อเหล่านี้จึงถูกถ่ายทอดเป็นพิธีกรรมและประเพณีรอบปีและรอบชีวิต เช่น ประเพณีบวชนาค ประเพณีชิงเปรต ประเพณีลอยกระทง พิธีกรรมงานศพ เป็นต้น ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้นของบท โดยประเพณีและพิธีกรรมเหล่านี้คนสยาม ในรัฐปะลิสจะร่วมกันจัดขึ้นในหมู่บ้านของตน จนกลายเป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสามัคคีเกิดขึ้นในหมู่คณะ

อภิปรายผล

1.ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย

คนสยามเข้ามาตั้งถิ่นฐานในรัฐปะลิสตั้งแต่เมื่อไรไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่จากการประมวลข้อมูลด้านต่าง ๆ พบว่า คนสยามในรัฐปะลิสเริ่มต้นรกรากถิ่นฐานมาตั้งแต่มาก่อนปี พ.ศ. 2400 ด้วยเหตุปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

การตั้งถิ่นฐานอยู่แต่เดิม มีหลักฐานปรากฏว่าคนสยามได้ตั้งถิ่นฐานในแหลมมลายูมาช้านาน ดังคำกล่าวของ อารังศักดิ์ อายุวัฒนะ ที่ว่า “ในประวัติศาสตร์ของมาเลเซียได้กล่าวมาแล้วว่า คนไทยได้อพยพไปอยู่ในแหลมมลายูช้านานแล้ว และได้มีความสัมพันธ์กับชาติพันธุ์ต่าง ๆ มีลูกหลานเหลนเป็นต้นตระกูลมาเลยในปัจจุบัน จนในที่สุดยากแก่การที่จะค้นหาความเป็นคนไทยที่หลงเหลืออยู่ในคนมาเลย์รุ่นหลังได้ เพราะในยุคนี้ชนชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในแผ่นดินแหลมมลายูมีคติชีวิตร่วมกันในด้านลัทธิความเชื่อ เริ่มตั้งแต่การนับถือผีนางงู มาถึงยุคศาสนาพราหมณ์และพุทธศาสนา ครั้นต่อมาในยุคหลังชาวมาเลย์รับคติศาสนาอิสลามและวัฒนธรรมอาหรับมาแทนคติความเชื่อเดิม ความแตกต่างในคติชีวิตชนมาเลย์ใหม่กับคนไทยหรือชาติพันธุ์อื่นที่นับถือด้านศาสนาไม่เหมือนกันนั่นเอง ” คนไทยที่รับนับถือศาสนาพราหมณ์ต่อเนื่องมายังพุทธศาสนา เป็นกลุ่มชนที่มีจำนวนน้อยลง แต่สิ่งบ่งชี้ถึงความเป็นไทยที่สำคัญจนถึงปัจจุบันก็คือภาษาและศาสนานั่นเอง (อารังศักดิ์ อายุวัฒนะ, 2547)

การตั้งถิ่นฐานเพราะการเคลื่อนกองทัพตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ดังนิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิตกล่าวว่า “หัวเมืองมลายูเคยมีความสัมพันธ์กับราชอาณาจักรสยามมานาน เนื่องจากดินแดนแถบนี้เคยอยู่ภายใต้การปกครองของสยามมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี เรื่อยมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ บางยุคบางสมัยดินแดนมลายูเหล่านี้ก็ขึ้นตรงกับราชอาณาจักรสยามทั้งหมด แต่บางช่วงเวลาที่สยามอ่อนแอหรือมีศึกสงคราม หัวเมืองของมลายูบางเมืองก็แข็งข้อและตั้งตนเป็นอิสระ ต่อเมื่อสยามกลับเข้มแข็งใหม่ หัวเมืองเหล่านั้นก็จะถูกปราบปรามและกลับมาอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรสยามดังเดิม นอกจากนี้ในสมัยอยุธยา ในรัชสมัยพระราชอิริราช สยามส่งกองทัพที่อยู่ภายใต้การปกครองของเมืองปัตตานีและปะหัง ไปปราบโจรสลัดที่เกาะทุมาสิค (ประเทศสิงคโปร์ในปัจจุบัน) ถึงสองครั้ง คือในปี พ.ศ.1891 และพ.ศ.1900 เนื่องจากกลุ่มโจรสลัดดังกล่าวปล้นสะดมเรือสินค้าที่ต้องแล่นอ้อมปลายคาบสมุทรมลายู...”

(นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต, 2550) ในการเคลื่อนทัพเหล่าทหารที่เดินทางมาบางส่วนยังคงติดค้างและตัดสินใจตั้งรกรากในพื้นที่แถบที่ราบไทรบุรี จนกลายมาเป็นบรรพบุรุษของคนสยามในรัฐตอนเหนือของมาเลเซีย ที่บอกเล่าถึงบรรพบุรุษของตนว่าเป็นทหารที่ต้องอยู่เฝ้าค่ายที่ตั้งทัพเป็นเวลานาน ต้องอยู่ดูแลช้างศึก ม้าศึกจนติดอยู่กับแผ่นดินมาจนถึงปัจจุบัน

การตั้งถิ่นฐานจากเหตุปัจจัยทางรัฐศาสตร์และยุทธศาสตร์สมัยโบราณที่นิยมการ “ย้ายเทครัว” ย้ายคนจากเมืองหนึ่งไปยังอีกเมืองหนึ่ง แล้วย้ายครัวจากอีกเมืองหนึ่งมายังอีกเมืองหนึ่ง เพื่อป้องกันการแข็งเมืองอันเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ผู้นำสั่งอพยพครัวไทยเข้าไปซัดตาทัพหรือไปคุมเมืองไทรบุรี ซึ่งหมายถึงรัฐปะลิสในปัจจุบันด้วย

การย้ายถิ่นเข้าไปหาที่ทำมาหากินของคนไทยจากประเทศไทย มีทั้งคนไทยจากสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช และสตูล (Arun A/L Boontiang, 1990) กล่าวถึงการอพยพของผู้อพยพในยุคนี้ว่า “ในศตวรรษที่ 18 - 19 เกิดปัญหาเศรษฐกิจที่เมืองสงขลาและเมืองนครศรีธรรมราช ราษฎรส่วนหนึ่งจึงอพยพมาอาศัยบุกเบิกที่ดินทำกินในรัฐไทรบุรี ซึ่งขณะนั้นมีที่ดินกว้างขวางอุดมสมบูรณ์ และผู้ปกครองมีนโยบายอย่างแน่วแน่ในการส่งเสริมการเพาะปลูก” คนไทยเหล่านี้เมื่อย้ายถิ่นฐานเข้าไปจับจองทำสวนทำไร่ทำนา แต่งงานสร้างครอบครัว ก็กลายเป็นคนสยามในพื้นที่จนถึงปัจจุบันนี้ จึงพบว่าคนสยามในมาเลเซียในปัจจุบันมีญาติ พี่น้องในจังหวัดต่าง ๆ ทางใต้และเดินทางไปมาหาสู่ เยี่ยมเยียนกันเป็นประจำ

2. สถานภาพของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง

รัฐบาลมาเลเซียมีความชัดเจนในสิทธิ เสรีภาพทั้งของประชาชนชาวมลายูและชนกลุ่มน้อยอย่างทัดเทียมและเสมอภาค ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางกิจกรรมทางศาสนา พิธีกรรม การต้องการมีส่วนร่วมในพุทธศาสนา ก็สามารถแสดงออกได้อย่างเสรีในขอบเขตที่ชัดเจน และถึงแม้คนสยามจะไม่ได้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ร่ำรวย แต่ก็ถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีกินมีใช้ไม่ฝืดเคือง อีกทั้งคนสยามยังถูกจัดเป็นหนึ่งในกลุ่มภูมิบุตรของประเทศมาเลเซีย จากลักษณะนิสัยดังกล่าว จึงมีผลทำให้ความเป็นอยู่ของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซียมีความเป็นปกติสุขเรื่อยมานับแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน

ประการหนึ่งที่เป็นลักษณะสำคัญของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย คือ การได้เข้าไปมีบทบาทในการเมืองการปกครองของรัฐบาลมาเลเซีย ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับภาครัฐ และระดับชาติ กล่าวคือการแสดงออกซึ่งสิทธิในการสมัครดำรงตำแหน่งทางการเมือง สิทธิในการใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและการแสดงออกซึ่งสิทธิในการสมัครเป็นสมาชิกของกลุ่มการเมืองต่างๆ พบว่าการดำรงอยู่ในตำแหน่งทางการเมืองของคนสยามปรากฏในการดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก ดังกรณีของคุณเจริญ อินทราชาติ คุณ ชิว ชุน ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานสมาคมไทย-มาเลเซีย และดาโต๊ะ บุญสม สุวรรณมณี วุฒิสมาชิกคนสยามในปัจจุบัน

ถือเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแสดงออกทางชาติพันธุ์หรือการรวมกลุ่มเพื่อรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

สถานภาพทางการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น มีลักษณะเช่นเดียวกับระดับชาติและระดับรัฐ กล่าวคือ เป็นไปตามสิทธิที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไรก็ตาม การแสดงออกซึ่งการเมืองการปกครองของคนสยามในระดับท้องถิ่นปรากฏชัดเจนกว่าระดับชาติ ทั้งนี้ เป็นเพราะการปกครองระดับท้องถิ่นของรัฐปะลิส กรณีย์ ชุมชนหมู่บ้าน และตำบลได้ให้สิทธิชุมชนในการปกครองกำกับดูแลกันเองภายในชุมชน (แม้ว่าการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหรือ กำนันจะต้องได้รับการคัดเลือกและความเห็นชอบจากสภาการเมือง) ดังนั้น จึงพบว่าหมู่บ้านชุมชนคนสยามในทุกพื้นที่ที่มีผู้ใหญ่บ้านเป็นคนเชื้อสายสยาม

3. การดำรงอยู่ของความเป็นไทยของคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย การที่คนสยามในรัฐ ปะลิสยังคงดำรงอยู่และสืบสานความเป็นไทยไว้ได้จนปัจจุบัน แม้ว่าคนกลุ่มสยามจะเป็นเพียงชนกลุ่มน้อยของประเทศและอาศัยอยู่ท่ามกลางสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือที่เรียกว่า สังคมในพหุวัฒนธรรม แต่คนสยามยังคงอัตลักษณ์ความเป็นไทย นับถือพุทธศาสนา ใช้ภาษาไทยท้องถิ่นได้ มีประเพณีและพิธีกรรมตามแบบคนไทยภาคใต้ ทั้งด้านปัจจัย 4 สอดคล้องกับข้อค้นพบของ ศุภการ สิริไพศาล และอดิศร ศักดิ์สูง (ศุภการ สิริไพศาล และอดิศร ศักดิ์สูง, 2552) ที่ทำให้เห็นว่า การมีระบบการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ระบบผลิตภาษาศาสนา ประเพณี มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองของชาวมาเลเซียเชื้อชาติไทยหรือคนสยาม ถือเป็นจุดแข็งที่จะทำให้ชาวมาเลเซียเชื้อชาติไทยหรือคนสยาม สามารถปรับตัวเข้ากับปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างกลมกลืนและมีการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น เนื่องจากแนวโน้มเรื่องความเป็นเอกภาพในเรื่อง เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา จะยิ่งมีความโดดเด่นมากขึ้น เมื่ออยู่ท่ามกลางวัฒนธรรมที่แตกต่าง และเหนือสิ่งอื่นใดคนสยามในรัฐปะลิส ยังคงจงรักภักดีและเทิดทูนต่อองค์พระมหากษัตริย์ไทย สิ่งที่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนที่สุดคือ เพราะทั้งคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซียและคนไทยในประเทศไทย มีชาติพันธุ์ในเรื่องของเชื้อชาติ วัฒนธรรม ศาสนา และการมีภาษาที่ใช้ร่วมกัน รวมทั้งมีกระบวนการในการสร้างความสำนึกร่วมกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและสิ่งเหล่านี้เป็นภาพที่ปรากฏในสังคมคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย สอดคล้องกับข้อค้นพบของ (Irving Chan Johnson, 2002) นักมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดวิจัยเรื่อง Movement and Identity Construction Among Kelanta's Thai Communities. (การเคลื่อนไหวและการสร้างอัตลักษณ์ท่ามกลางชุมชนไทยในกลันตัน) กล่าวว่าชาวไทยกลันตันปรับตัวได้และมีความเป็นตัวของตัวเอง พรหมแดนทางกายภาพไม่ใช่เรื่องใหญ่สำหรับพวกเขา แต่สิ่งที่สำคัญกว่าคือ พรหมแดนในทางสัญลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นในจินตนาการของชาวไทยกลันตันผ่านการจินตนาการอดีตและประวัติศาสตร์ของพวกเขาขึ้นมาใหม่ การแขวนพระบรมฉายา

ลักษณะของในหลวงและพระบรมวงศานุวงศ์ในบ้านคนไทย เออร์วิง จอห์นสัน เชื่อว่าการแขวนพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น มาจากความรู้สึกของประชาชนที่นับถือศรัทธาอย่างแรงกล้าในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของพระองค์ มากกว่าที่จะเป็นเรื่องของความรู้สึกชาตินิยมต่อความเป็นไทย

สรุป

จากการศึกษาคนสยามในรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย พบลักษณะจำเพาะของคนสยามที่แตกต่างจากกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในหลายลักษณะ ทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ลักษณะนิสัย ความเชื่อพิธีกรรม และการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมโดยพบว่าลักษณะทางวัฒนธรรมของชาวมลายูเชื้อชาติไทยหรือคนสยาม ที่เห็นได้ชัดมี 3 ประการ คือ 1) มีความสำนึกในความเป็นเชื้อชาติ 2) มีความรักในภาษาของตนเอง และ 3) มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

นอกจากยังพบว่า การที่คนสยามยังดำรงวัฒนธรรม ดำรงตัวตนความเป็นคนสยาม จนกระทั่งปัจจุบัน คือการได้รับหลักปรัชญาพื้นฐาน 3 เรื่อง นั่นคือ เสรีภาพ (Liberty / Freedom) เสมอภาค (Equality) และภราดรภาพ (Fraternity) จากประเทศมาเลเซีย

คนสยามมีเสรีภาพด้านความคิด การตัดสินใจในการใช้ชีวิต การนับถือศาสนา การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การแสดงออก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความมีขอบเขต ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และไม่ทำให้สังคมเสียหาย คนสยามได้รับความเสมอภาค ในเรื่องสิทธิความเป็นพลเมืองคนหนึ่งในมาเลเซีย คนสยามได้รับความเป็นภราดรภาพ ได้รับการปฏิบัติทั้งจากภาครัฐและประชาชนในประเทศมาเลเซีย ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดุจพี่น้องและมองเห็นถึงความเป็นประชาชนคนหนึ่งที่มีความเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนและการพัฒนา ควรสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมไทยแก่คนสยามในประเทศมาเลเซียให้มากขึ้น และควรหลีกเลี่ยงประเด็นทางการเมือง รวมทั้งระมัดระวังประเด็นความไม่เข้าใจกันระหว่างประเทศ และควรส่งเสริมในประเด็นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย

1.2 ควรสร้างความร่วมมือและสายสัมพันธ์กับคนสยามในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาข้อมูลทางวิชาการต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การปกครองของคนสยาม ในประเทศมาเลเซียกับประเทศอื่น ๆ ที่คนไทยยังอยู่อาศัยถึงปัจจุบัน หลังจากการเสียดินแดนให้แก่ประเทศตะวันตก

2.2 ควรสร้างความเชื่อมโยงการวิจัยร่วมกันระหว่างนักวิชาการของคนไทย กับมาเลเซียในการศึกษาเรื่องราวของคนสยาม ประเทศมาเลเซีย

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่องราวของคนสยามในรัฐทางตอนเหนือของประเทศ มาเลเซียในประเด็นต่าง ๆ ในเชิงลึก เช่น ภาษา วรรณกรรม ประเพณี พิธีกรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- คำนวน นวลสนอง. (2546). *ศึกษาพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติไทในรัฐตอนเหนือของมาเลเซีย*. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อึ้งศักดิ์ อายุวัฒน์. (2547). *ไทยในมาเลเซีย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต. (2550). *ตัวตนทางวัฒนธรรมของคนไทยในรัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาไทศึกษา.
- ศุภการ สิริไพศาล และอดิสร ศักดิ์สูง. (2552). *การดำเนินนโยบายสังคมพหุวัฒนธรรมในรัฐเคดาร์และปีนัง ของมาเลเซียค.ศ.1970-2008*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- Arun A/L Boontiang. (1990). *Kesedaran Dan Tindakan Polite Di Kalangan Masyarakat Minoriti Siam*. Universiti Kebangsaan Malaysia: Satu Kajian Kes di Daerah Pendang, Kedah Darulaman. Master's Thesis.
- Irving Chan Johnson. (2002). *Movement and Identity Construction Among Kelanta's Thai Communities*. England: Howard University.